

opusdei.org

36 tekstów, które streszczają wiarę katolicką

Proponujemy 36 tekstów, które poruszają niektóre z głównych prawd wiary. Są to teksty przygotowane przez teologów i kanonistów z nastawieniem przede wszystkim katechetycznym, odwołujące się do Pisma Świętego, Katechizmu Kościoła Katolickiego, nauczania Ojców i Magisterium.

27-12-2022

Temat 1. Tęsknota za Bogiem

W głębi duszy każdego człowieka znajdujemy pragnienie szczęścia, które daje nadzieję na dom, na ostateczną ojczyznę. Jesteśmy docześni, ale tęsknimy za tym, co wieczne, tęsknimy za Bogiem. Bogiem, którego możemy bez zastanowienia, wychodząc od świata i osoby ludzkiej, nazwać...

Temat 2. Cel Objawienia

Bóg objawiał się człowiekowi stopniowo, a kulminacją Jego objawienia było Wcielenie. Chrystus ustanowił Kościół, który zachowuje żywą pamięć o Nim i przedstawia Go jako Tego, który żył na tym świecie, zmartwychwstał i pozostaje wśród nas na wieki. Misję tę wypełnia, strzegąc słowa Bożego,...

Temat 3. Etapy Objawienia

W człowieku istnieje naturalne pragnienie pełnego poznania Boga, którego nie jest w stanie osiągnąć bez Bożej pomocy. Bóg objawił się jako istota osobowa, trójjedyna za pośrednictwem „historii zbawienia” zawartej w Biblii. Poprzez to objawienie Bóg chce zaoferować ludziom...

Temat 4. Bóg Stwórca

Stworzenie jest zarówno tajemnicą wiary, jak i prawdą dostępną dla rozumu. Bóg stworzył wszystko „nie po to, by powiększyć swoją chwałę, ale by ją ukazać i udzielić jej”.

Poznanie i podziwianie Bożej mocy, mądrości i miłości prowadzi człowieka do postawy czci, adoracji i pokory, do życia w...

Temat 5. Opatrzność Boża

To normalne, że zastanawiamy się nad prawdopodobieństwem i

skutecznością boskich interwencji w naszym świecie. Codzienna akceptacja opatrności jest aktem teologicznej nadziei, która nie wyklucza odpowiedzialnego korzystania z wolności, będącej częścią Bożego planu. Opatrzność prowadzi chrześcijanina do postawy synowskiego zaufania Bogu we wszystkich okolicznościach.

Temat 6. Człowiek na obraz Boga

Człowiek jest jedynym stworzeniem zdolnym do poznania i kochania czegoś więcej, niż tylko co materialne i skończone. Jeśli Bóg stworzył nas także jako istoty duchowe, to po to, abyśmy mogli Go poznać i pokochać: stworzenie człowieka na obraz Boga zakłada możliwość relacji we wzajemnej...

Temat 7. Wolność człowieka

Kościół uważa wolność za szczególny znak obrazu Bożego w człowieku.

Udział człowieka w boskim błogosławieństwie jest dobrem tak wielkim i tak upragnionym przez Boską Miłość, że Bóg zechciał podjąć ryzyko i udzielić człowiekowi wolności. W sensie moralnym wolność jest nie tyle naturalną właściwością osoby, ile osiągnięciem, owocem wychowania, posiadanych cnót moralnych i łaski Bożej.

Temat 8. Bóg powierza człowiekowi zdolność do panowania nad stworzeniem materialnym. Praca. Ekologia.

Bóg przyznaje człowiekowi władzę nad światem i zleca mu jej wykonywanie. Ochrona środowiska jest obowiązkiem moralnym ciążącym na każdej jednostce i całej ludzkości. Ekologia jest jedną z dziedzin, w których dialog chrześcijan z wyznawcami innych religii jest szczególnie ważny dla nawiązania współpracy.

Temat 9. Człowiek stworzony przez Boga jako mężczyzna i kobieta

Istota ludzka jest osobą przez swoje człowieczeństwo. Równość osób powinna wyrażać się poprzez szacunek dla każdego i dla zbiorowości. Dyskryminacja, rasizm lub ksenofobia są krzywdzące. Małżeństwo to „połączenie”, wspólnota oznacza więź „współposiadania”. Kościół apeluje o pełne szacunku, współczucia i wrażliwości podejście do osób o skłonnościach homoseksualnych.

Temat 10. Grzech i miłosierdzie Boże

Utrata wrażliwości na grzech doprowadziła do utraty potrzeby zbawienia, a tym samym do zapomnienia o Bogu przez obojętność. Tymczasem zwycięstwo Chrystusa jest wyrazem Jego miłosierdzia wobec człowieka, wyrazem tego, że „miłość jest

silniejsza od grzechu”. Miłosierdzie jest podstawowym prawem, które zamieszkuje w sercu każdego człowieka, gdy patrzy na brata lub siostrę, których spotyka na życiowej drodze.

Temat 11. Świadectwo ewangeliczne

Jezus rozesłał apostołów po całym świecie, aby „głosili Ewangelię wszelkiemu stworzeniu”. Treścią tej Ewangelii było to, co Jezus powiedział i zrobił w swoim ziemskim życiu. Cztery relacje Mateusza, Marka, Łukasza i Jana są wynikiem długiego procesu tworzenia i składania ich w całość. Ewangelie nie są księgami, które przedstawiają Jezusa jako postać z przeszłości: są słowem aktualnym, w nich Jezus jest wiecznie żywy.

Temat 12: Wcielenie

Jezus jest jedynym Synem Bożym i stał się człowiekiem dla naszego zbawienia. Jest doskonałym Bogiem i doskonałym człowiekiem: przyjął naszą postać materialną i cielesną, podlegającą wielu potrzebom, aby nas zbawić od naszych grzechów. Maryja jest rzeczywiście Matką Boga, ponieważ Jezus jest jedynym Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia. Jest doskonałym Bogiem i doskonałym człowiekiem.

Temat 13. Męka, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa

Jezus dobrowolnie przyjął na siebie cierpienie fizyczne i moralne spowodowane niesprawiedliwością grzeszników. Krzyż Chrystusa jest przede wszystkim przejawem wielkodusznej miłości Trójcy Świętej do ludzi, miłości, która nas zbawia. Tajemnica Krzyża, obecna w sakramentach, prowadzi nas do nowego życia. Poprzez

zmartwychwstanie Jezusa Bóg zapoczątkował nowe życie, życie przyszłego świata, i oddał je w ręce człowieka.

Temat 14. Duch Święty i jego działanie w Kościele

Działanie Ducha Świętego dokonuje się w Kościele poprzez sakramenty. Często mówimy, że Duch Święty jest jakby duszą Kościoła, ponieważ spełnia w nim niektóre z funkcji, jakie dusza spełnia w ciele: ożywia, pobudza do misji, jednoczy w miłości. Jest wewnętrznym nauczycielem, który przemawia w sercu człowieka, objawia tajemnice Boże, ułatwia rozeznanie tego, co jest miłe Bogu.

Temat 15. Kościół założony przez Chrystusa

W ciągu swojego życia Chrystus ukazał, jaki powinien być Jego Kościół. Kościół jest wspólnotą

wszystkich tych, którzy otrzymali odradzającą łaskę Ducha Świętego, dzięki której są dziećmi Bożymi. Wszyscy ochrzczeni mają udział w kapłaństwie powszechnym: są powołani do pomocy w nawiązywaniu relacji między Bogiem a wszystkimi ludźmi. Ruch ekumeniczny jest zadaniem eklezjalnym, które dąży do powstania widzialnej jedności chrześcijan w jednym Kościele założonym przez Chrystusa.

Temat 16. Hierarchiczna struktura Kościoła

Kościół jest zorganizowaną społecznością, w której jedni mają za zadanie prowadzić innych. Pomoc Ducha Świętego dla całego Kościoła, aby nie błędził w wierze, jest udzielana również Magisterium, aby wiernie i autentycznie nauczał słowa Bożego. Kościół od początku powoływał do sakramentu

kapłaństwa tylko ochrzczonych mężczyzn: uważał za słuszne podążanie za wolą Chrystusa, który na Apostołów wybrał tylko mężczyzn.

Temat 17. Kościół i świat

Kościół jest jednocześnie ludzki i boski. Żyje i działa w świecie, ale jego cel i jego siła osadzone są nie na ziemi, lecz w niebie. Kościół dąży jedynie do zbawienia ludzkości, ale zajmuje się także sprawami doczesnymi. Każdy wierny chrześcijanin uczestniczy w misji Kościoła zgodnie ze swoim stanem i powołaniem oraz otrzymanymi darami. Świeccy są powołani do uświęcania świata od wewnątrz. Kościół nie może i nie powinien

zastępować państwa, ale nie może też i nie powinien pozostawać na uboczu w walce o *sprawiedliwość*.

Temat 18. Nauka społeczna Kościoła

Dobra nowina o zbawieniu domaga się obecności Kościoła w świecie. Ewangelia jest w istocie głoszeniem przemiany świata według Bożego planu. Nauka społeczna Kościoła jest częścią teologii moralnej o charakterze społecznym, wywodzi się z chrześcijańskiej koncepcji człowieka i życia politycznego. Nauka Kościoła o moralności społecznej uczy, że istnieje wyższość dóbr duchowych i moralnych nad dobrami materialnymi.

Temat 19. Zmartwychwstanie ciała

Zmartwychwstałe ciało stało się realne i materialne, ale nie ziemskie i

śmiertelne. Tajemnicę ludzkiej śmierci można zrozumieć tylko w świetle zmartwychwstania Chrystusa i naszego zmartwychwstania w Nim. Życie wieczne jest tym, co nadaje ostateczny i trwałą sens życiu ludzkiemu, szlachetnym poświęceniom, ofiarnej służbie, trudowi przekazywania nauki i miłości Chrystusa wszystkim duszom. Możliwość wiecznego potępienia w piekle przypomina chrześcijanom o konieczności prowadzenia życia całkowicie poświęconego innym.

Temat 20. Sakramenty

Sakramenty są skutecznymi znakami łaski. Łaska uświęcająca jest stałą i nadprzyrodzoną dyspozycją, która udoskonala duszę, czyniąc ją zdolną do życia z Bogiem. Siedem sakramentów odpowiada wszystkim etapom i ważnym momentom życia chrześcijanina: dają one narodzenie i

wzrastanie, uzdrowienie i misję chrześcijańskiemu życiu wiary. Tworzą one pewną uporządkowaną całość, w której centralne miejsce zajmuje Eucharystia, ponieważ zawiera samego Autora sakramentów.

Temat 21. Chrzest i Bierzmowanie

Chrzest włącza tego, kto go przyjmuje w życie, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa i Jego zbawcze działanie. Odciska w chrześcijaninie niezmywalną duchową pieczęć przynależności do Chrystusa. Poprzez bierzmowanie chrześcijanie pełniej uczestniczą w misji Jezusa Chrystusa i w pełni Ducha Świętego. Ochrzczony i bierzmowany chrześcijanin na mocy tych sakramentów jest przeznaczony do udziału w ewangelizacyjnej misji Kościoła.

Temat 22. Eucharystia (I)

Eucharystia uobecnia Jezusa

Chrystusa: zaprasza nas do przyjęcia zbawienia, które On nam oferuje i do przyjęcia daru Jego Ciała i Krwi jako pokarmu życia wiecznego. Pan zapowiedział Eucharystię w czasie swojego publicznego życia i ustanowił ten sakrament podczas Ostatniej Wieczerzy. Kiedy Kościół sprawuje Eucharystię, nie czyni nic innego, jak tylko zachowuje wierność obrzędowi eucharystycznemu dokonanemu przez Pana podczas Ostatniej Wieczerzy.

Wyjątkowość eucharystycznej obecności Chrystusa polega na tym, że Najświętszy Sakrament rzeczywiście, prawdziwie i substancjalnie - zawiera Ciało i Krew wraz z Duszą i Bóstwem Pana naszego Jezusa Chrystusa.

Temat 22. Eucharystia (II)

Msza Święta uobecnia we współczesnej celebracji liturgicznej Kościoła jedyną ofiarę naszego

odkupienia. Jest ofiarą prawdziwą i /
wyjątkową przez swój bezpośredni
związek – ze względu na jej
bezpośrednią relację sakramentalnej
tożsamości – z jedyną, doskonałą i
ostateczną Ofiarą Krzyża. Wierni
mogą i powinni uczestniczyć w
składaniu ofiary eucharystycznej.
Pragnienie przyjęcia Komunii Świętej
powinno być stale obecne w każdym
chrześcijaninie. To, co pokarm
wytwarza w ciele dla dobra kondycji
fizycznej, Eucharystia wytwarza w
duszy.

Temat 23. Pokuta i Namaszczenie Chorych

*Pokuta jest szczególnym
sakramentem uzdrowienia i
zbawienia. Sposób, w jaki szafarze
Chrystusa i Kościoła wykonywali
władzę odpuszczania grzechów, był
bardzo zróżnicowany, choć
zachowana została zasadnicza
struktura, obejmująca dwa równie*

istotne elementy: czyny człowieka nawróconego pod działaniem Ducha Świętego i działanie Boga poprzez posługę Kościoła. Namaszczenie chorych to pomoc dla osób, których życie jest zagrożone przez ciężką chorobę.

Temat 24. Małżeństwo i Święcenia kapłańskie

Instytucja małżeństwa jest przejawem mądrości Bożej. Małżeństwo ma na celu realizację plan Bożej miłości wobec ludzkości. Rodzi się ono z osobistej i nieodwołalnej zgody małżonków. Istotnymi przymiotami małżeństwa są jedność i nierozzerwalność. Jest ono nakierowana na prokreację i wychowanie potomstwa: dzieci są najdoskonalszym darem małżeństwa i wnoszą wiele dobrego dla swoich rodziców. Przez sakrament święceń przyznaje się udział w kapłaństwie Chrystusa według sposobu

*przekazanego przez sukcesję
apostolską*

Temat 25. Życie **chrześcijańskie. Prawo a** **sumienie**

Prawo wieczne, prawo naturalne, Nowe Prawo lub Prawo Chrystusa, ludzkie prawa polityczne i kościelne są prawami moralnymi w bardzo różnym sensie, chociaż wszystkie mają coś wspólnego. Sumienie formułuje „obowiązek moralny w świetle prawa naturalnego, jest „najbliższą normą moralności osobistej”. W celu ukształtowania prawego sumienia konieczne jest kształcenie inteligencji w poznaniu prawdy, w czym

chrześcijanin może liczyć na pomoc Magisterium Kościoła.- oraz kształcenie woli i uczuć poprzez praktykę cnót.

Temat 26. Podmiot moralny. **Moralność czynów ludzkich.**

Jedynie działania dobrowolne mogą stanowić przedmiot właściwej oceny moralnej. Podstawowym elementem formacji i życia chrześcijańskiego jest kształcenie w zakresie złożonego świata uczuć. Środkiem do zapanowania nad emocjami jest nabywanie nawyków moralnych zwanych cnotami. Przedmiot, intencja i okoliczności stanowią „źródła” lub elementy konstytutywne moralności ludzkich czynów.

Czyn moralnie dobry zakłada jednocześnie dobro przedmiotu, celu i okoliczności.

Temat 27. Działanie Ducha Świętego: łaska, cnoty teologalne i przykazania

Życie chrześcijanina to życie człowieka jako dziecka Bożego w Chrystusie za pośrednictwem Ducha Świętego. Działanie Ducha Świętego w duszy chrześcijanina, oprócz udzielania łaski uświęcającej i cnót teologalnych, przekazuje natchnienia i łaski aktualne, a także ma konkretny przejaw w tym, co Kościół nazywa darami Ducha Świętego. Dekalog zawiera zbiór poważnych zobowiązań, ale jest też i przede

wszystkim instrukcją, nauką,
jak żyć.

Temat 28. Pierwsze i drugie przykazanie

Pierwsze przykazanie Dekalogu ma charakter egzystencjalny: stanowi dla człowieka jedyny możliwy fundament szczęśliwego życia. Najwyższa przyczyna godności ludzkiej polega na powołaniu człowieka do zjednoczenia z Bogiem. Miłość do Boga musi obejmować miłość do tych, których Bóg kocha. Drugie przykazanie zabrania wszelkiego niewłaściwego używania imienia Boga, a w szczególności bluźnierstwa.

Temat 29. Trzecie przykazanie

Człowiek, wezwany do uczestnictwa w mocy stwórczej Boga, doskonaląc świat za pośrednictwem swojej pracy, powinien również przestać pracować dnia siódmego, aby poświęcić go na kult Boży oraz by odpocząć. Niedzielę święci się przede wszystkim uczestnictwem we Mszy Świętej. Kościół wprowadził ten obowiązek, by jego dzieciom nie zabrakło pożywienia absolutnie niezbędnego do tego, by żyli jako dzieci Boże.

Temat 30. Czwarte przykazanie. Rodzina

Czwarte przykazanie jest punktem łączącym i przejściem między poprzednimi trzema a kolejnymi sześcioma: w relacjach rodzinnych trwa w pewien sposób tajemnicze przenikanie się Bożej i ludzkiej miłości, która jest początkiem każdej osoby. Rodzice mają obowiązek stworzyć dom, przestrzeń rodzinną, w której można żyć miłością, przebaczeniem, szacunkiem, wiernością i bezinteresowną służbą.

Temat 31. Piąte przykazanie

Nikt nie może, w żadnym wypadku, rościć sobie prawa do

bezpośredniego zabicia niewinnego człowieka. Piąte przykazanie zabrania również uderzania, ranienia lub czynienia jakiejkolwiek niesprawiedliwej krzywdy sobie lub bliźniemu na ciełe, czy to przez siebie, czy przez innych, jak również krzywdzenia go raniącymi słowami lub życzenia mu krzywdy. W odniesieniu do aborcji i eutanazji trzeba pamiętać, że szacunek dla życia musi być uznany za granicę, której żadna działalność jednostki czy państwa nie może przekraczać.

Temat 32. Szóste przykazanie

Płciowość porusza intymny wymiar osoby ludzkiej.

Prawdziwe wychowanie do czystości nie jest jedynie informacją o aspektach biologicznych, ale pomaga w refleksji nad wartościami osobowymi i moralnymi, które pojawiają się w relacjach emocjonalnych z innymi ludźmi. Grzechy przeciwko szóstemu przykazaniu są nieudolną próbą wypełnienia pustki prawdziwej miłości, za którą tęskni serce.

Temat 33. Siódme i ósme przykazanie

Życie chrześcijańskie stara się uporządkować dobra tego świata ku Bogu i miłości braterskiej. Ważne jest zarówno umiarkowanie w ich używaniu i posiadaniu, jak i

sprawiedliwość, która
zabezpiecza prawa bliźniego.

Do tych dwóch cnót należy
dodać solidarność. Ósme
przykazanie zabrania
przeinaczania prawdy w
relacjach z bliźnimi.

Chrześcijanie mają obowiązek
dawać świadectwo o Prawdzie,
którą jest Chrystus i uznawać
Go przed ludźmi.

Temat 34. Dziewiąte i dziesiąte przykazanie

Dziewiąte i dziesiąte
przykazanie odnosi się do
wewnętrznych aktów
odpowiadających grzechom
przeciwko szóstemu i
siódmemu przykazaniu.

Grzechy wewnętrzne mogą
wykrzywiać sumienie. Walka z

grzechami wewnętrznymi jest częścią chrześcijańskiego dążenia do kochania całym sercem, całym umysłem i ze wszystkich sił. Czystość serca oznacza posiadanie świętego sposobu odczuwania.

Temat 35. Modlitwa w życiu chrześcijańskim

Treść modlitwy może być bogata i różnorodna. Modlitwa błagalna jest częścią powszechnego doświadczenia religijnego. Świadomość otrzymanego dobra kieruje duszę ku Bogu. Istotną częścią modlitwy jest również uznanie i głoszenie wielkości Boga. Katechizm rozróżnia modlitwę ustną, medytację i modlitwę kontemplacyjną. Wszystkie trzy

mają jedną podstawową cechę wspólną: skupione serce.

Modlitwa nie jest czymś opcjonalnym dla życia duchowego, ale istotną koniecznością.

Temat 36. Modlitwa Ojciec Nasz

Dzięki modlitwie Ojciec Nasz Jezus pragnie uświadomić swoim uczniom, że są dziećmi Boga. Ważną konsekwencją uczucia synostwa Bożego jest zaufanie i synowskie oddanie się w ręce Boga. Modlitwa Pańska jest wzorem dla wszystkich modlitw: nie tylko prosimy o wszystko, czego możemy słusznie pragnąć, ale

także według porządku, w jakim powinniśmy tego pragnąć.

---

pdf | dokument generowany
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/36-tekstow-ktore-streszczaja-wiare-katolicka/> (04-04-2025)